



บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่ใช้เป็นข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีทั้งหมด ๑๐๕ คำ
เก็บรวบรวมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ คำกริยา ๑๐๕ คำ
ใช้สื่อสารตามเจตนาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแจ้งให้ผู้รับสารทราบ

คำกริยาที่ใช้ตามเจตนานี้มี ๘๒ คำ แบ่งตามเจตนาเฉพาะที่ใช้ใน
การสื่อสารได้ ๒๒ เจตนา คือ

๑.๑ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร มี ๔๑ คำ
แบ่งย่อยตามลักษณะของสารได้ ๔ ประเภท

๑.๑.๑ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร
เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ และเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์ มี ๘ คำ คือ พูด กล่าว ประรณ เปรย บอก แจ้ง เรียน บรรยาย

๑.๑.๒ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร
เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น มี ๖ คำ แบ่งย่อยตามลักษณะของความคิดเห็น ได้
๒ ประการ คือ

๑.๑.๒.๑ คำกริยาที่ใช้ในกรณีที่ต้องการแสดงความคิด
ความเห็นทั่ว ๆ ไป มี ๑ คำ คือ อภิปราย

๑.๑.๒.๒ คำกริยาที่ใช้ในกรณีที่ต้องการแสดงความคิดเห็น
ชัดแจ้ง มี ๕ คำ คำน คัดค้าน ท้วง ทักท้วง แย้ง

๑.๑.๓ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร
เกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก มี ๑๖ คำ แบ่งย่อยตามลักษณะของความรู้สึกได้

๒ ประเภท คือ

๑.๑.๓.๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารในกรณีของผู้ส่งสาร
ต้องการแสดงความรู้สึกพอใจ มี ๕ คำ คือ ชม ชมเชย สรรเสริญ สดุดี ยกย่อง ยอด

๑.๑.๓.๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารในกรณีของผู้ส่งสาร
ต้องการแสดงความรู้สึกไม่พอใจ มี ๑๐ คำ คือ ดู คำ ว่า ว่ากล่าว บ่น ตัดพ้อ
ต่อว่า กระแนะกระแหน ค้อนขอด นินทา

๑.๑.๔ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้
รู้สารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ มี ๑๑ คำ แบ่งย่อยได้ ๒ ประเภท

๑.๑.๔.๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารในกรณีของผู้ส่งสาร
ต้องการแสดงว่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ตนสื่อสารนั้นเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้นจริง มี ๗ คำ คือ จาระไน แฉลง บอกกล่าว ประกาศ โพนทนา
รายงาน เล่า

๑.๑.๔.๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารในกรณีของผู้ส่งสาร
ต้องการแสดงการคาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มี ๔ คำ คือ เดา
ทาย ทำนาย พยากรณ์

๑.๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้
ข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ มี ๕ คำ คือ ตี ตำหนิ ดึง เตือน ตักเตือน

๑.๓ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รับ
ความรู้ มี ๔ คำ คือ สอน สั่งสอน บรรยาย อบรม

๑.๔ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารเข้าใจสาร
มี ๓ คำ คือ แจกแจง ชี้แจง อธิบาย

๑.๕ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารรู้ว่าตนตั้งใจ
จะปฏิบัติดังที่กล่าวไว้กับผู้รับสารมี ๓ คำ คือ สัญญา สาบาน ปฏิญาณ

- ๑.๖ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแสดงไมตรีกับผู้รับสาร มี ๓ คำ คือ ทัก ทักทาย ปราศรัย
- ๑.๗ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนากล่าวโทษบุคคลที่กระทำสิ่งที่ไม่ดี มี ๓ คำ คือ กล่าวหา โทษ ฟ้อง
- ๑.๘ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาไม่ให้ผู้รับสารลืม มี ๓ คำ คือ กำชับ เตือน ย้ำ
- ๑.๙ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารคลายความกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้าโศก มี ๒ คำ คือ ปลอบ ปลอบโยน
- ๑.๑๐ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาตอบคำถามหรือตอบปัญหาต่าง ๆ มี ๒ คำ คือ ตอบ เฉลย
- ๑.๑๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแลกเปลี่ยนสารกับผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ กุย สนทนา
- ๑.๑๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาโต้ตอบคำถามกล่าวโทษหรือคำถามกล่าวของผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ ถียง ย้อน
- ๑.๑๓ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้แนวทางหรือช่องทางแก่ผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ แนะนำ แนะนำ
- ๑.๑๔ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รับสารที่ไม่เป็นความจริง มี ๒ คำ คือ โกงหก ปด
- ๑.๑๕ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาขอความคิดเห็นหรือร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ ปรีक्षा ทาหรือ
- ๑.๑๖ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารระวังตัว มี ๒ คำ คือ เตือน ทัก

๑.๑๗ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารทั้ง ๒ ฝ่าย
คินดีหรือปรองดองกัน มี ๑ คำ คือ ไกล่เกลี่ย

๑.๑๘ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาทำความตกลงเรื่องใด
เรื่องหนึ่งกับผู้รับสาร มี ๑ คำ คือ เจรจา

๑.๑๙ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารรู้จักบุคคล
หรือสิ่งของผู้รับสารยังไม่เคยรู้จักมาก่อน มี ๑ คำ คือ แนะนำ

๑.๒๐ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารนึกเห็นภาพ
ตามที่ตนต้องการ มี ๑ คำ คือ พรรณา

๑.๒๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาโอ้อวดตนเอง บุคคล
หรือสิ่งของตนกับผู้รับสาร มี ๑ คำ คือ โหม้

๑.๒๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแจ้งความจริงกับ
ผู้รับสาร มี ๑ คำ คือ สารภาพ

๒. คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติ

คำกริยาที่ใช้ตามเจตนานี้มี ๑๔ คำ แบ่งตามเจตนาเฉพาะที่ใช้ใน
การสื่อสารได้ ๖ เจตนา คือ

๒.๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติ
โดยการใช้คำสั่ง มี ๔ คำ คือ สั่ง สั่งเสีย บงการ ชู

๒.๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติ
โดยการใช้ถ้อยคำไพเราะอ่อนหวานกับผู้รับสาร มี ๓ คำ คือ ขอร้อง อ่อนวอน
ริงวอน

๒.๓ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติ
โดยการชักจูงผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ ชวน ชักชวน

๒.๔ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการพูดซ้ำหลายครั้ง มี ๓ คำ คือ คะยั้นคะยอ เข้าชี้ รมเร้า

๒.๕ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการอ้างเหตุผลให้ผู้รับสารเห็นคล้อยตาม มี ๑ คำ คือ เกลี่ยกล่อม

๒.๖ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการบอกให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยเร็ว มี ๑ คำ คือ เร่ง

๓ คำกริยาที่ใช้สื่อเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาถามให้ผู้รับสารตอบ

คำกริยาที่ใช้ตามเจตนานี้มี ๔ คำ แบ่งตามเจตนาเฉพาะที่ใช้ในการสื่อสารได้ ๓ เจตนา คือ

๓.๑ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาหาคำตอบจากผู้รับสาร มี ๓ คำ คือ ถาม สอบถาม ใต้ถาม

๓.๒ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาหารายละเอียดเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากผู้รับสาร มี ๔ คำ คือ ชก ชกถาม ชกชี้ ไล่เสียง

๓.๓ คำกริยาที่ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาหาความจริงจากผู้รับสาร มี ๒ คำ คือ ใต้สวน สอบสวน

อภิปรายผลการวิจัย

ตามผลสรุปทั้งที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผลดังต่อไปนี้

คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารในภาษาไทยแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ

๑. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสาร ๑ คำ ใช้สื่อสารได้มากกว่า ๑ เจตนา
๒. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสาร ๑ คำ ใช้สื่อสารได้เพียง ๑ เจตนา
๓. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารมากกว่า ๑ คำ ใช้สื่อสารในเจตนาเดียวกัน

๑. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสาร ๑ คำ ใช้สื่อสารได้มากกว่า ๑ เจตนา
คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่อยู่ในกลุ่มนี้มี ๔ คำ คือ

๑.๑ คำกริยา เตือน ใช้สื่อสารได้ ๓ เจตนา คือ

๑) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้จักบกพร่อง
หรือสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

๒) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาไม่ให้ผู้รับสารลืม

๓) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารระวังตัว

๑.๒ คำกริยา ทัก ใช้สื่อสารได้ ๒ เจตนา คือ

๑) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแสดงไมตรีกับผู้รับสาร

๒) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารระวังตัว

๑.๓ คำกริยา แนะนำ ใช้สื่อสารได้ ๒ เจตนา คือ

๑) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้แนวทางหรือช่องทาง
แก่ผู้รับสาร

๒) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารรู้จักบุคคลหรือ
สิ่งของผู้รับสารไม่เคยรู้จักมาก่อน

๑.๔ คำกริยา บรรยาย ใช้สื่อสารได้ ๒ เจตนา คือ

๑) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร
เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ และสารเกี่ยวกับ
เรื่องราวหรือเหตุการณ์

๒) ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รับความรู้

๒. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสาร ๑ คำ ใช้สื่อสารได้ ๑ เจตนา

คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่อยู่ในกลุ่มนี้มี ๔ คำ คือ



- ๒.๑ คำกริยา ไกล่เกลี่ย ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้
ผู้รับสารทั้ง ๒ ฝ่าย คินดีหรือปรองดองกัน
- ๒.๒ คำกริยา เจรจา ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาทำความ
ตกลงเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับผู้รับสาร
- ๒.๓ คำกริยา พรรณนา ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสาร
นึกเห็นภาพตามที่ตนต้องการ
- ๒.๔ คำกริยา โหม้ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาโอ้อวดตนเอง
บุคคลหรือสิ่งของของตนกับผู้รับสาร
- ๒.๕ คำกริยา สารภาพ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแจ้งความจริง
กับผู้รับสาร
๓. คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารมากกว่า ๑ คำ ใช้ในเจตนาเดียวกัน
ในแต่ละเจตนาจะมีคำกริยาที่ใช้สื่อสารได้มากกว่า ๑ คำ และคำกริยา
แต่ละคำจะมีลักษณะทางความหมายโดยเฉพาะ ที่ทำให้คำกริยาบอกเจตนาสื่อสารแต่ละคำ
มีความหมายแตกต่างกัน
- ๓.๑ คำกริยาที่ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สาร
- ๓.๑.๑ คำกริยา พูด กล่าว ปรารภ เปรย บอก แจ้ง
เรียน บรรยาย ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สารเกี่ยวกับการแสดง
ความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ และเรื่องราวหรือเหตุการณ์ มีลักษณะทาง
ความหมายต่างกันดังนี้
- คำกริยา พูด ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มี
ลักษณะกึ่งแบบแผน
- คำกริยา กล่าว ใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน
และโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา ปรารภ ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสาร และ
ใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา เปรย ใช้ในกรณีที่ไม่เจาะจงผู้รับสาร
และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา บอก ใช้กับสารที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป

คำกริยา แจ้ง ใช้กับสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง
หน้าที่การงาน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน

คำกริยา เรยน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะเสมอภาค
กับผู้รับสารหรือผู้ส่งสารมีฐานะต่ำกว่าผู้รับสาร เพื่อแสดงความสุภาพกับผู้รับสาร

คำกริยา บรรยาย ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป
และผู้ปฏิบัติตามหน้าที่

๓.๑.๒ คำกริยา อภิปราย ค้าน หัดค้าน ท้วง ทักท้วง
แย้ง ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สารเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น
มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา อภิปราย ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิด
เห็นทั่ว ๆ ไป ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลหลายคน ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด
ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงานและผู้ส่งสารและผู้รับสาร
ไม่รู้จักกัน ใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผนและโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา ค้าน ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น
ขัดแย้ง ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดหรือการกระทำของผู้รับสาร ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด
และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา หัดค้าน ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิด
เห็นขัดแย้ง ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดหรือการกระทำของผู้รับสาร ใช้สื่อสาร

ได้ทั้งวิธีพูดและเขียน และได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ท้วง ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง ในกรณี que เห็นว่าผู้รับสารพูดหรือทำไม่ถูกต้อง โดยใช้สื่อสารทันทีที่คิดว่าผู้รับสารพูดหรือทำไม่ถูกต้อง ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ทักท้วง ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง ในกรณี que เห็นว่าผู้รับสารพูดหรือทำไม่ถูก โดยอาจจะสื่อสารในทันทีหรือใช้สื่อสารหลังจากเหตุการณ์นั้นก็ได้ ใช้สื่อสารได้ทั้งวิธีพูดและวิธีเขียน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา แย้ง ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นขัดแย้ง ในกรณีที่มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้รับสาร ใช้สื่อสารได้ทั้งวิธีพูดและวิธีเขียน และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

๓.๑.๓ คำกริยา ชม ชมเชย สรรเสริญ สดุดี ยกย่อง ยอดู คำ ว่า ว่ากล่าว บ่น ดัดพ้อ ตอว่า กระแนะกระแหน ค้อนขอด ดินทา ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ชม ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกพอใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ชมเชย ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกพอใจความประพฤติ การกระทำ หรือความสามารถในทางที่ดีของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร และได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา สรรเสริญ ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา สดุดี ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกพอใจการกระทำที่เป็นคุณความดีของผู้รับสาร ใช้เฉพาะในโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา ยกย่อง ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดง
ความรู้สึกพอใจความสามารถหรือการกระทำที่ดีและต้องการเชิดชูความสามารถหรือ
คุณความดีของบุคคลผู้นั้น ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสารและผู้ส่งสารมีฐานะ
เสมอกับผู้รับสาร

คำกริยา ยอ ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก
พอใจผู้รับสาร โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้รับสารพอใจด้วย ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ดู ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก
ไม่พอใจการกระทำที่ไม่ดีของผู้รับสาร และไม่ต้องทำให้ผู้รับสารกระทำเช่นนั้นอีก
ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา คำ ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก
ไม่พอใจการกระทำของผู้รับสารและการกระทำนั้นเป็นสาเหตุให้ผู้ส่งสารโกรธ ใช้กับ
ผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ว่า ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก
ไม่พอใจการกระทำของผู้รับสาร ในเรื่องที่ไม่รุนแรงนักและใช้ได้กับผู้ส่งสารและผู้รับสาร
ทุกฐานะ และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ว่ากล่าว ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดง
ความรู้สึกไม่พอใจความประพฤติของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร
และใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา บ่น ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึก
ไม่พอใจความประพฤติหรือการกระทำของผู้รับสาร และสิ่งนั้นเป็นสาเหตุให้ผู้ส่งสาร
หงุดหงิดรำคาญใจ หรือใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกไม่พอใจสภาพหรือเหตุการณ์
ที่ไม่ดีซึ่งผู้ส่งสารประสบอยู่ในขณะนั้น และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ตัดพ้อ ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความ
รู้สึกไม่พอใจและรู้สึกน้อยใจการกระทำของผู้รับสาร ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารและ
ผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ต่อว่า ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความ
รู้สึกไม่พอใจการกระทำของผู้รับสารที่ทำให้ผู้ส่งสารเสียประโยชน์ ใช้ได้ทั้งในกรณีที่
ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและไม่สนิทสนมแต่มีความสัมพันธ์ตามหน้าที่
การงาน และใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา กระแนะกระแหน ใช้กับสารเกี่ยวกับการ
แสดงความรู้สึกไม่พอใจ ไม่ชอบหรืออิจฉาผู้รับสาร แต่ไม่ได้ว่าอย่างตรงไปตรงมา
ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ค่อนขอด ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดง
ความรู้สึกไม่พอใจและนำเรื่องไม่ดี หรือเรื่องที่เป็นปมด้อยของผู้รับสารมาพูดเสียดสี
ให้ผู้รับสารเจ็บใจ ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา นินทา ใช้กับสารเกี่ยวกับการแสดงความ
รู้สึกไม่พอใจบุคคลอื่น และนำเรื่องไม่ดีของบุคคลนั้นมาพูดให้ผู้รับสารฟัง ใช้สื่อสารโดย
วิธีพูด ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาส
ที่เป็นกันเอง

๓.๑.๔ คำกริยา จาระไน แฉลง บอกกล่าว ประกาศ
โหมทนา รายงาน เล่า เต่า ทาย ทำนาย พยากรณ์ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร
มีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้สารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ มีลักษณะทางความหมาย
ต่างกันดังนี้

คำกริยา จาระไน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องราวที่
เกิดขึ้นจริงและเนื้อหาของสารมีส่วนประกอบหลายอย่าง ซึ่งผู้ส่งสารจะกล่าวถึงทีละอย่าง
ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา แดง ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่การงานของผู้ส่งสาร ใช้ในกรณีที่ ผู้ส่งสารเป็นผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลหลายคน ใช้ สื่อสารโดยวิธีพูด ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร และ ผู้ส่งสารมีฐานะเสมอกับผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตาม หน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผนและโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา บอกกล่าว ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีเนื้อหาทั่ว ๆ ไป ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้สื่อสาร ได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ประกาศ ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงทั้งเรื่องทั่ว ๆ ไป และเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่การงาน ใช้ได้ ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารเป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสาร ที่เป็นบุคคลหลายคนและในกรณีที่ไมเจาะจงผู้รับสาร ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเอง โอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผนและโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา โพนทนา ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นความไม่ดีของบุคคลอื่น ใช้กับผู้ส่งสาร ที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลหลายคนและในกรณีที่ไมเจาะจง ผู้รับสาร และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา รายงาน ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตหรือเรื่องเกี่ยวกับ หน้าที่การงานของผู้ส่งสาร ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารเป็นบุคคลทั่วไป และผู้ปฏิบัติตาม หน้าที่ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะเสมอกับผู้รับสารและผู้ส่งสารมีฐานะต่ำกว่าผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้ในโอกาส ที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา เล่า ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีต ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป

คำกริยา เต่า ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราว
หรือเหตุการณ์ที่เกิดจากการคาดคะเนเหตุการณ์โดยไม่มีอาศัยข้อมูลใด ๆ ใช้กับ
ผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม
และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ทาย ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์ที่เกิดจากการคาดคะเนเหตุการณ์โดยอาศัยข้อมูลจากสิ่งที่แวดล้อมอยู่ในขณะนั้น
ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์
สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ทำนาย ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์ที่เกิดจากการคาดคะเนเหตุการณ์ โดยอาศัยข้อมูลจากตำราต่าง ๆ ใช้กับ
ผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่

คำกริยา พยากรณ์ ใช้กับสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือ
เหตุการณ์ที่เกิดจากการคาดคะเนเหตุการณ์ โดยอาศัยข้อมูลจากตำราโหราศาสตร์หรือ
ความรู้ทางอตุณิยมวิทยา ใช้เฉพาะกับผู้ส่งสารที่ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้ในกรณีที่
ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน
และโอกาสที่เป็นแบบแผน

๓.๒ คำกริยา ตี ตำหนิ ดึง เตือน ตักเตือน ใช้สื่อสารเมื่อ
ผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รู้ข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ มีลักษณะทางความหมาย
ต่างกัน ดังนี้

คำกริยา ตี ใช้กับสารเกี่ยวกับข้อบกพร่องของบุคคลหรือสิ่งที่
กล่าวถึง ใช้สื่อสารโดยวิหิต ใช้ได้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ

คำกริยา คำพจน์ ใช้กับสารเกี่ยวกับข้อบกพร่องเกี่ยวกับการกระทำของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

คำกริยา ดึง ใช้กับสารเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่เกิดจากผู้ส่งสารไม่เห็นด้วยกับความคิดหรือการกระทำของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

คำกริยา เตือน ใช้กับสารเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้รับสารไม่ควรปฏิบัติ ใช้ได้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ

คำกริยา ตักเตือน ใช้กับสารเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้รับสารไม่ควรปฏิบัติ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

๓.๓ คำกริยา สอน สั่งสอน บรรยาย อบรม ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รับความรู้ มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา สอน ใช้กับสารเกี่ยวกับความรู้ทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติตน ใช้กับผู้ส่งสารทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ และใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ

คำกริยา สั่งสอน ใช้กับสารเกี่ยวกับความรู้ในการปฏิบัติตน ใช้กับผู้ส่งสารทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

คำกริยา บรรยาย ใช้กับสารเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการและการปฏิบัติตน ใช้เฉพาะผู้ส่งสารที่เป็นผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลหลายคน และผู้ส่งสารจะต้องมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา อบรม ใช้กับสารเกี่ยวกับความรู้ทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติตน ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

๓.๔ คำกริยา แจกแจง ชี้แจง อธิบาย ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร มีเจตนาให้ผู้รับสารเข้าใจสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา แจกแจง ใช้กับสารที่เป็นเรื่องราวที่มีรายละเอียด ซึ่งสามารถแยกแยะออกมากล่าวทีละส่วน เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจ

คำกริยา ชี้แจง ใช้กับสารที่เป็นเรื่องราวที่มีรายละเอียด และเหตุผลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับสารหายข้องใจ

คำกริยา อธิบาย ใช้กับสารที่เป็นเรื่องราวที่มีรายละเอียด เกี่ยวกับวิธีการหรือรายละเอียดของเรื่องราวที่มีลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจ

๓.๕ คำกริยา สัญญา สาบาน ปฏิญาณ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร มีเจตนาให้ผู้รับสารรู้ว่าตนตั้งใจจะปฏิบัติดังที่กล่าวไว้กับผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา สัญญา ใช้กับสารที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ผู้รับสาร ต้องการ และผู้ส่งสารตั้งใจว่าจะปฏิบัติตาม ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเอง และโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา สาบาน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ผู้ส่งสาร ตั้งใจว่าจะปฏิบัติหรือกล่าวอ้างว่าเป็นความจริง และถ้าผู้ส่งสารไม่ปฏิบัติตามที่ตนกล่าว หรือสิ่งที่ตนกล่าวไม่เป็นความจริงก็จะขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือธรรมชาติลงโทษ ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเอง โอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน และโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา ปฏิญาณ ใช้กับสารที่เป็นความตั้งใจของผู้ส่งสารในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่การงานที่เป็นพิธีการ ใช้กับผู้ส่งสารที่ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะต่ำกว่าผู้รับสาร และใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้เฉพาะในโอกาสที่เป็นแบบแผน

๓.๖ คำกริยา ทัก ทักทาย ปราศรย ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร มีเจตนาแสดงไมตรีกับผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ทัก ใช้กับสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นอยู่ ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารทั้งที่เป็นบุคคลคนเดียว และหลายคน ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้เฉพาะกับผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ทักทาย ใช้กับสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับทุกข์สุขหรือ ความเป็นอยู่ ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารทั้งที่เป็น บุคคลคนเดียวและหลายคน ใช้กับผู้ส่งสารที่มีฐานะสูงกว่าหรือเสมอกับผู้รับสาร ใช้ใน กรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง และโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ปราศรย ใช้กับสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงไมตรี ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารเป็นผู้ปฏิบัติตามที่ ใช้ในกรณีที่ เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลหลายคน ใช้กับผู้ส่งสารที่มีฐานะสูงกว่าหรือเสมอกับผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้ในโอกาสที่ มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๗ คำกริยา กล่าวหา โทษ ฟ้อง ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนา กล่าวโทษบุคคลที่กระทำสิ่งที่ไม่ดี มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา กล่าวหา ใช้กับสารเกี่ยวกับความผิดของผู้รับสาร ใช้ได้ กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตาม หน้าที่การงาน และใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา โทษ ใช้กับสารเกี่ยวกับความผิดของผู้รับสารในกรณีที่ ผู้ส่งสารระบุว่าผู้รับสารเป็นต้นเหตุของเรื่องที่เป็นความผิด ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสาร ทุกฐานะ และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง



คำกริยา ฟ้อง ใช้กับสารที่เป็นความผิดของบุคคลอื่นที่ทำให้ผู้ส่งสารเกิดความเสียหาย และผู้รับสารมีอำนาจหรือสามารถจัดการลงโทษบุคคลนั้นได้ ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง และโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๘ คำกริยา กำชับ เตือน ย้ำ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาไม่ให้ผู้รับสารลืม มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา กำชับ ใช้กับสารที่เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ส่งสารไม่ต้องการให้ผู้รับสารลืม ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด ใช้กับผู้ส่งสารที่มีฐานะสูงกว่าหรือเสมอกับผู้รับสาร

คำกริยา เตือน ใช้กับสารที่เป็นเรื่อง que ผู้รับสารยังไม่ปฏิบัติ ในกรณีที่ผู้ส่งสารรู้ว่าผู้รับสารจะต้องปฏิบัติ ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน

คำกริยา ย้ำ ใช้กับสารที่เป็นการย้ำใจความสำคัญของเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่เกรงว่าผู้รับสารจะลืมใช้สื่อสารโดยวิธีพูด

๓.๙ คำกริยา ปล่อย ปล่อยโยน ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารคลายความกังวล ความวิตกกังวล ความเศร้าโศก มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ปล่อย ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ

คำกริยา ปล่อยโยน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

๓.๑๐ คำกริยา ตอบ เฉลย ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาตอบคำถามหรือตอบปัญหาต่าง ๆ มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ตอบ ใช้กับสารที่เป็นคำตอบเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่รู้จักกัน และใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเอง

โอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน และโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา เฉลย ใช้กับสารเฉพาะที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง และโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๑๑ คำกริยา คุย สนทนา ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาแลกเปลี่ยนสารกับผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา คุย ใช้กับสารที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา สนทนา ใช้กับสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่การงาน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๑๒ คำกริยา เถียง ย้อน ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาโต้ตอบ คำกล่าวโทษหรือคำว่ากล่าวของผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา เถียง ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ยุ้ส่งสารยืนยันว่าความคิดหรือการกระทำของตนถูกต้องแล้ว ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน

คำกริยา ย้อน ใช้กับสารที่เป็นที่ผู้ส่งสารกล่าวโต้ตอบว่าผู้รับสารก็มีลักษณะหรือการกระทำที่น่าตำหนิเช่นกัน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม

๓.๑๓ คำกริยา แนะนำ แนะนำ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้แนวทางหรือช่องทางแก่ผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา แนะนำ ใช้กับสารที่เป็นการให้แนวทางหรือช่องทางเพียงคร่าว ๆ ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด

ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา แนะนำ ใช้กับสารที่เป็นการให้แนวทางหรือช่องทางอย่างละเอียด ใช้กับผู้ส่งสารทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๑๔ คำกริยา โทกทก ปด ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารได้รับสารที่ไม่เป็นความจริง มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา โทกทก ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ถูกผู้ส่งสารจะได้ประโยชน์ ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน

คำกริยา ปด ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ถูกผู้ส่งสารจะได้ประโยชน์ หรืออาจจะไม่ได้ประโยชน์ ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด

๓.๑๕ คำกริยา ปริกษา ทาหรือ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาขอความคิดเห็นหรือร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อหาข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งกับผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ปริกษา ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ถูกผู้ส่งสารต้องการขอความคิดเห็นหรือต้องการร่วมแสดงความคิดเห็นกับผู้รับสาร ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธีพูดและวิธีเขียน ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ทาหรือ ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ถูกผู้ส่งสารต้องการร่วมแสดงความคิดเห็นกับผู้รับสาร ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะเสมอกับผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน



และใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๑๖ คำกริยา เตือน ทัก ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้
ผู้รับสารระวังตัว มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา เตือน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องไม่ตีอาจเกิดกับผู้รับสาร
ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารทั้งที่เป็นบุคคลคนเดียวและหลายคน ใช้สื่อสารได้ทั้งโดยวิธี
พูดและวิธีเขียน ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ทัก ใช้กับสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพหรือ
สิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นกับผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่เจาะจงผู้รับสารที่เป็นบุคคลคนเดียว ใช้
สื่อสารโดยวิธีพูด และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

๓.๑๗ คำกริยา สั่ง สั่งเสีย บงการ ชู ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร
มีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการใช้อำนาจ มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา สั่ง ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสาร
ปฏิบัติโดยการใช้อำนาจทั่ว ๆ ไป ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามที่
ใช้กับผู้ส่งสารที่มีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะ
กึ่งแบบแผน

คำกริยา สั่งเสีย ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้
ผู้รับสารปฏิบัติหลังจากผู้ส่งสารจากไปแล้ว ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไป ใช้กับ
ผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม
และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา บงการ ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้
ผู้รับสารปฏิบัติ และคอยควบคุมการปฏิบัติของผู้ส่งสาร ใช้กับผู้ส่งสารทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไป
และผู้ปฏิบัติตามที่ ใช้สื่อสารโดยวิธีพูด ใช้กับผู้ส่งสารที่มีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร
ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ชู ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้
ผู้รับสารปฏิบัติ และจะบอกผลร้ายถ้าผู้รับสารไม่ปฏิบัติตาม ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็น
บุคคลทั่วไป ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้ได้ทั้งในกรณีและผู้ส่งสารและ
ผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และในกรณีที่
ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่รู้จักกัน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

๓.๑๘ คำกริยา ขอร้อง อ้อนวอน วิงวอน ใช้สื่อสารเมื่อ
ผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการใช้ถ้อยคำไพเราะอ่อนหวานกับผู้รับสาร
มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ขอร้อง ใช้กับสารที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ต้องการ
ให้ผู้รับสารปฏิบัติ

คำกริยา อ้อนวอน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะสำคัญ
ที่ผู้รับสารยังไม่ยอมปฏิบัติตาม

คำกริยา วิงวอน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับ
ผู้ส่งสารที่ต้องการจะให้ผู้รับสารปฏิบัติตาม

๓.๑๙ คำกริยา ขวน ชักชวน ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้
ผู้รับสารปฏิบัติโดยการชักจูงผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ขวน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้
ผู้รับปฏิบัติโดยที่ผู้ส่งสารจะร่วมปฏิบัติด้วย ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความ
สัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ชักชวน ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารต้องการให้
ผู้รับสารปฏิบัติโดยที่ผู้ส่งสารอาจจะร่วมปฏิบัติด้วยหรือไม่ก็ได้ ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารและ
ผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และในกรณีที่ผู้ส่งสาร
และผู้รับสารไม่รู้จักกัน ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

๓.๒๐ คำกริยา คะยั้นคะยอ เข้าชี้ รบเร้า ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติโดยการพูดซ้ำหลายครั้ง มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา คะยั้นคะยอ ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะปฏิบัติ ใช้กับผู้ส่งสารและผู้รับสารทุกฐานะ ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน

คำกริยา เข้าชี้ ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้ส่งสารยังไม่ได้ตัดสินใจหรือเรื่องและผู้ส่งสารปฏิเสธไปแล้ว ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะเสมอหรือต่ำกว่าผู้รับสาร ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน

คำกริยา รบเร้า ใช้กับสารที่เป็นเรื่องและผู้รับสารรู้แล้วแต่ยังไม่ได้ปฏิบัติตาม ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะต่ำกว่าผู้รับสาร และใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม

๓.๒๑ คำกริยา ถาม สอบถาม ไต่ถาม ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสารมีเจตนาหาคำตอบจากผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ถาม ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามในเรื่องทั่วไป ใช้ได้ทั้งในกรณีที่ผู้ส่งสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่รู้จักกัน ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่เป็นกันเอง โอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน และโอกาสที่เป็นแบบแผน

คำกริยา สอบถาม ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับหน้าที่การงาน ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ไต่ถาม ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับทุกข์สุขหรือความเป็นอยู่ของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน แต่ใช้เฉพาะในโอกาสที่เป็นกันเอง

๓.๒๒ คำกริยา ชก ชกถาม ชกใช้ ใช้สื่อสารเมื่อผู้ส่งสาร มีเจตนาหารายละเอียด เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมาย ต่างกันดังนี้

คำกริยา ชก ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามหลาย ๆ คำถามเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสาร และผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนม และใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ชกถาม ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามหลาย ๆ คำถามเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและ ผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ในโอกาสที่เป็นกันเองและโอกาสที่มี ลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา ชกใช้ ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามหลาย ๆ คำถามเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์สนิทสนมใช้ในโอกาสที่เป็นกันเอง

คำกริยา ไล่เสียง ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถาม หลาย ๆ คำถามเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ใช้ในกรณีที่ ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร

๓.๒๓ คำกริยา ใต้สวน สอบสวน ใช้เมื่อผู้ส่งสารมีเจตนา หาความจริงจากผู้รับสาร มีลักษณะทางความหมายต่างกันดังนี้

คำกริยา ใต้สวน ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามที่ละเอียด เพื่อหาความจริงจากผู้รับสาร ใช้กับผู้ส่งสารที่เป็นบุคคลทั่วไปและผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้เฉพาะในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีความสัมพันธ์สนิทสนมและมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน ใช้ได้ทั้งในโอกาสที่ เป็นกันเองและโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

คำกริยา สอบสวน ใช้กับสารที่เป็นการตั้งคำถามเพื่อ เปรียบเทียบคำตอบกับหลักฐานที่มีอยู่ ใช้กับผู้ส่งสารที่ปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้

ในกรณีที่ผู้ส่งสารมีฐานะสูงกว่าผู้รับสาร ใช้ในกรณีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความสัมพันธ์ตามหน้าที่การงาน และใช้ในโอกาสที่มีลักษณะกึ่งแบบแผน

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้ศึกษาเฉพาะคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่เป็นคำเดี่ยว และคำซ้อนเท่านั้น ส่วนคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่เป็นคำประสมหรือสำนวน มิได้อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาคำกริยาบอกเจตนาสื่อสารที่เป็นคำประสมหรือสำนวน ซึ่งอาจแสดงเจตนาที่ใช้ในการสื่อสารแตกต่างไปจากที่พบในวิทยานิพนธ์นี้